

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput VII. Prosequitur eandem de amore spirituali materiam, & quædam,
quibus ad eum perueniamus, monit a suggerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

S.
Theresia

*Non amant
vllū perfe-
cto amore,
nisi qui bo-
nus est.*

dum; dummodò hominem ipsum diligant, labor hic ipsis gratus non videtur, imò nihil omnino ipsis obijcitur, quod non quam libentissimè in huius animæ gratiam & vtilitatem subiret. In ea enim diligenda perseverare volunt; id autem impossibile esse norant, nisi aliquid is boni in se habeat, & Deum summopere diligat. Hoc inquam impossibile esse dico; nam quantumlibet huiusmodi homo ipsos sibi devincere studeret, ex ardenti in ipsos amore moreretur, omniaq; quæ posset beneficia eis prestaret, denique omnia naturæ talenta, & dotes simul is haberet; voluntas tamen illorum prorsus ad hoc volendum impotens erit, nec ad firmum stabilemque amorem perducī poterit. Iam tum enim novit, & certa experientia sciunt, quid omnia sint: & nihil falsum aut adulterinum illis obtrudi poterit: vident non idem esse vtriusque sentire & iudicium, & prorsus fieri non posse, ut in sese inuicem diligendo perseverent. Est quippe amor, qui vnà cum vita finem accipere debet, si amantium alterutrum præcepta & legem Dei non obseruat, & Deum non diligere colligit, & post hanc vitam, ad diuersa vterque ab inuicem diuulsi, loca concedere debeant. Illum porro amorem, qui ad tempus vitæ huius tantum extenditur anima illa cui veram sapientiam Deus instillauit, plus non facit quam mereatur, quin imò nec tantum, quibus enim è rebus mundanis voluptatem capere volupe est, è delicijs, inquam, honoribus & diuitijs, aliquo loco habebunt, quod quis diues sit, vel ad recreandum tempus fabulis fallendum percommodus: at, qui ab omnibus hisce rebus alienior est & nauseam habet, parum, aut etiam nihil omnino, hæc ipsa corripit. Amor ergo quo huiusmodi hominem prosequitur, si modò eum aliquo amore prosequatur, commotio quædam est, qua actus, efficiat, ut anima hæc Deum diligat, quò ab ipso vicissim diligatur. Vider enim & nouit, uti dixi, diurnam dilectionem non fore, si aliter eum diligit, & amorem esse qui sibi carissimo constat. Facit enim quidquid potest, ut in virtute proficiat: & mille mortes subire parata esset, ut vel modicam ipsi vtilitatem adferret. O pretiosum amorem, qui ipsum ducem amorem Christum Iesum, vnicum bonum nostrum, ita imitatur?

Amor temporalis & perpetuus, qui differat.

Verus amor quis sit.

CAPVT VII.

EAMDEM DE AMORE SPIRITVALLI PROSECVITVR MATRIAM, & QUADAM, QUIBUS AD EUM PERVENIAMUS, MORTALIA SUGGERIT.

Amoris spiritualis cordialis & de amato sollicitudo.

MIRVM est, quam amor hic sit cordialis, quor lacrymis, quibus asteritatibus & orationibus, qua demum sollicitudine amanti commiseret, in eo commendando omnibus illis, quorum precibus eum promouat.

ueni & inuari posse putat: quàm continuè identidè ardeat desiderijs vt eū aliquatenus proficere videat; quātos è contra dolores sentiat, nullatenus proficiat, si verò iā nonnihil in melius mutatus illi videatur, postea aut eū aliquantulū retrocedere cernit, nullum se vniquam tota vita sua habituram gaudium putat. Dum vel comedit, vel dormit, hæc identidem sollicitudo ei recurrit, ac semper metuit, ne quam tantopere diligi: anima, pessum eat, & ab inuicem in æternum uterq; separandi sint. Corporalem quippe & mundi huius mortem ne vel hilum facit, animum namq; non vult affligere rei, quæ vel minimo ventulo irreuerabiliter dilabitur aut distillat. Est quippe (vt dictum est) amor, qui nullum, nec paruum, nec magnum sibi commodum seletatur; quod querit est vt animam illam bonis celestibus diuitem & opulentam videat. Hic, inquam, verus amor est, non verò terreni huiuscelesti amores: per quos malos & sinistros amores fugiendū non intelligo (ab his enim nos rucatur Deus) neque enim nos defatigamus oportet in dicendo malum de re quæ ipse inferius est, imò nec de minimo, quod in eo situm est malo, satis malorum dici potest. Hunc, caillimè, ne ore nominare quidem debemus, aut eum in mundo vsquam reperiri cogitare, nec de eo, aut per iocum, aut seriò loquentes audire, nec pati, vt, nobis præsentibus, de huiusmodi affectibus & amoribus agatur, aut quid referatur. Huiusmodi amor ad nihil omnino utilis est, imò verò nocere posset etiam de eo loquentem audire. Sed de alijs illis loquor amoribus, qui (vt dixi) liciti sunt; qualis est amor ille quo ipsæ inuicem prosequimur, qui que inter amicos & propinquos reperitur. In hoc amore timor omnis & voluntas in eo versatur, ne quem hoc modo diligimus, de mori contingat: si, vel caput illi doleat, anima nobis nostra dolere & affligi videtur: si qua enim in afflictione constitutum videmus, mox nostra nos, vt dicitur, deficit patientia, itaq; in ceteris omnibus modis & affectibus.

Alius autem ille amor non est eius generis; & licet, ex infirmitate naturali, subitò quis tale quid sentiat, statim tamen ratio examinat, num id anima illi expediat, num propterea in virtutibus magis ditescat; & quomodo se ipsa quo ad hoc gerat. Orat Deum, vt illi patientiam elargiatur, vt que afflictione sua promereri aliquid possit: & si patientem eam esse comperiat, nullam in afflictione sua pœnam sentit, quin imò ea gaudet & exultat. Mallet quidem ipsa, fateor, aliquid pati, quàm aliam illam patientem videre, si omnes meritum ac lucrum quod in patiendo situm est, licet ipsam posset transferre. Non ita tamen, vt propterea se ipsa torqueat, aut vllatenus inquietet. Iterum dico, Amor hic respondere, & proximè sequi videtur amorem illam, quo sincerus ille amator hominum Iesus Christus nos est prosecutus. Atq; inde fit eos, qui hunc ipsum ha-

Amores mundani quantopere fugiendū.

Amor malos describi nō meretur.

Amor liciti effectus & incommoda.

Spiritalis amor describitur eiusque effectus.

Quia perfectus amor spiritualis diliguntur, magnum illud lacrimarum reservant.

S.
Theresia

Opera

IV VI
108

bent, tantopere alijs prodesse: est enim perinde, ac si quis omnē laborē solus in se susciperet, & alijs, sine vllō prorsus labore, fructū tñ laboris perciperent. Atque eod fit, vt qui cum ipsis habent amicitiam, maximam ex ipsis utilitatem capiant. Et, mihi creditore, vel illi desinent ipsos tam singulari affectu prosequi, vel à Domino obtinebunt, vt eandem quam ipsi viam inuent, cum ad eandem ambo patriam tendant, vti S. Monica obtinuit, vt S. Augustinus eandem secum viam ingrederetur. Nulla sanè possent duplicitate apud eos vti, aut aliquam ipsorum imperfectionem dissimulare, quin modo hoc ijs in bonum cessurum credant; quoties eius recordantur, illius eos commonefaciant, quod eos velint & desiderent quam opulentissimos videre. quos autem ad hoc quærunt an fractus, cum tamen mundi totius immemores sint. et, quantumuis vellent, aliud sanè facere non valent, non adulantur, aut loquuntur cum illis ad os, nullaque in eis dissimulare & coniuere norunt. Et propterea fiet, vt vel illi vitam emendent, vel hi amicitia vinculum abrumpant; neque enim id ferre poterunt; neque etiam tolerabile est, ideoque continuum velut bellum est, tñ pro vno, quàm pro alio: Et esto totum mundum oblitū sint, nec aduentum alij homines Deo seruiant, nec ne (quia super se ipsos dumtaxat relectunt & vigilat) tamen super amicos suos nō possunt nō reflexere, nisi vt sit quin videant ac novent, imò vel minimū puluisculum in ipsis amittere aduersuri sint. Grauisimam inquam, crucem ferunt & penam.

Sincerius qui amant.

Quis S. M. huiusmodi amantes faciat.

Quis amicos suos ad amorem Dei moueat.

Næ beatæ illæ sunt animæ, quæ ab huiusmodi hominibus diliguntur, quàm felix tunc ipsis dies illuxit, cum primū ipsos ceperunt agnoscere. Non velles mihi illam, Domine, præstare gratiam, permulti vt sint, qui me sic diligenter? Malle, (vt verum fatear) hoc, Domine, conitari, quam vt ab omnibus Regibus, & Dominis mundi huius diligerer. Et merito, cum tales quos dico, nullis omnino, quæ quæ in ipsorum potestate sunt, parcant medijs, vt nos efficiant tales, vt ipsi met mundi imperiū ad dominiū obtineamus, & omnia quæ in eo sunt nobis subiecta sint. Cū verò aliquē qui eiusmodi sit, noueritis, carissimæ, præposita omni qua poterit diligentia procuret, vt talis vobiscū agat & loquatur. Huiusmodi qui sunt, tantum eos diligatis permitto quatenus volueritis, quā diu scilicet tales sunt: Sed paucos huius generis esse, verisimile est, at Dominus obsecro sciri velit, si quando aliquis est qui ad perfectionem tendit. Statim vobis dicent, non esse id opus; satis esse Deum habere. Sed respondeo, bona Dei habendi ratio est, vt cum eius amicitia eis agatur, semper enim inde magnum commodum percipiatur. Illa ipsa noui per experientiam; imò quod iam in inferno non accedat huiusmodi, secundum Deum, hominibus adscribo: nam, semper magnopere desiderabam, vt pro me Deum rogarent; atque etiam operam darent.

dabam, vt hoc re ipsa facerēt. Sed iam ad id quod cōperamus, redeamus.

Hunc amandi modum vellem equidem omnes quotquot sumus, haberemus, & licet hic initio fortassis ad eò non sit perfectus, Dominus cum paulatim perficiet. Incipiamus ergò à medijs: nam quamuis aliquis affectus tenerior sit ei permittus, nihil hic oberit; & dummodo is tantum in genere sit, non potest non esse bonus: quin imò etiam necessarium aliquando est, vt quandam in amore affectus teneritudinem ostendamus, & etiam habeamus, ac non nullas consoriorum molestias & infirmitates, tamen si ex sint parue, sentiam⁹. Subinde enim cōingit, vt tantà huic paruū quid molestiam & pœnam causerur, quantam illi causaretur magna aliqua crux aut afflictio. Qui enim natura pusillanimes sunt, à paruis rebus grauissimè cruciantur. At si ipsa naturà generosa sitis, non idcirco debetis alterius compassione non rangi. Et nolite mirari, sed potius cogitate, forsitan diabolus maiore contentione omne suum robur & vires ibi intendisse, quàm intendat, vt vos magnas molestias & tormenta pati faciat. Et forsitan vult nos Dominus ab hisce angustijs & pœnis liberare, vt eas deinde alijs in rebus maiores inueniamus: & nonnullè, quæ nobis graues sunt (licet in seipsis etiam tales sint) alijs tamen quàm leuissimè videbuntur. Ad eò vt hæc respectu nostri ipsarum iudicare atque intueri, nosque ipsas non tam pro tempore, in quo nos fortassis Dominus sine vilo nostro labore fortiores reddidit, quàm pro tempore in quo debiliores & infirmiores fuimus, considerare debeamus. Hoc porro monitum ad id con ducere constat, vt proximorū scilicet miserijs & afflictionibus, quantumlibet paruis compatiamur, illorum præsertim, quos iam descripti: hi enim, cum propositum ipsis sit pati, omnia parui ducunt: atque id eò opus imprimis est, vt se ipsos pro illo tempore quo debiles sunt, considerent, & si iam tales nō sint, id à seipsis se non habere intelligant. hac enim ratione, possit diabolus amorem nostrum in proximum, frigidum reddere, ac nobis persuadere, perfectionem id esse, quod non nisi mera imperfectio est. Quare magna in omnibus opus est solitudine, & continuo vigilandum, cum inimicus noster ne utiquam & nunquam dormiat: & præsertim illis qui iam ad maiorem perfectionem pertigerunt; illorum quippe tentationes occultiores sunt, cum alià eos vià diabolus egredi non audeat; ad eò vt non antè damnum intelligi videatur, quàm cum iam aduenerit, nisi (vt dixi) serio quis aduigilet. Vt ergo rem paucis complectar, semper ac continuo vigilandum nobis est & orandum: nullum quippe melius, ad hasce occultas inimici insidias retegendas, & id efficiendum, vt eas ipse signo aliquo patefaciat, remedium est, quâ oratio.

Procurare quoq; debetis, vt cū sororibus, si quādo recreationē (q̄ hæc ipsa necessaria sit, habent, & quidem toto illo tempore quo ea haberi to-

let,

Malis alienis compati bonum est.

Parua subinde etiam cruciat quàm magna.

Semper contra demonē vigilandū.

*Oratio ad diaboli insidias detegendas pluri-
mè valde.*

S.
Theresia

Opera

IV VI

106

*Compassio
non debet cum
obediencia
pugnare aut
esse discreta.*

*Obedientia
nulli grauis
videri de-
bet. nec de
ea conque-
rendum nisi
apud iupe-
riorem, adq.
quæ hu-
militate
Imperfectio-
nes aliorum
toleranda.*

*Bonus eius
est amor
quæ proprio
commodo
neglecto,
quærit alie-
num.
Blandimē-
ta amoris nō
decent Re-
ligiosos.*

Let, recreemini, tamen si vobis non allubear: cum enim huiusmodi consi-
deratio adhibetur, perfectus est amor. Et, ut verū fatear, cū de illo amore
qui ita perfectus non est, loqui propono, nullam prorsus inuenire ratio-
nem possum, cur hunc inter nos hac in domo locum habere conueniat
& expediens esse censeam. nam, ut is bonus sit, sicuti dixi, omnia ad suum
principium aut primum ortum, amorem inquam illum quem dixi, reco-
ganda sunt. Multa quidem de alio illo amore dicere proposueram, sed,
cum omnia minutius examino, non videtur is mihi hic, si vitæ modum
quem seruamus, consideremus, vllatenus debere tolerari: at que idro
plura de eo, quàm quæ in hæcenus dictis dicta sunt, dicere nolo. Specto
enim per Dei gratiam (esto non omni quæ quidem oporteret perfectio-
ne) nullam hac in domo occasionē inueniendam, quæ in causa sit, ut alio

inueniam modo diligitis. Quare optimum fuerit, alterum in alterius oc-
cessitatibus commiseratione quadam & compassione tangi: sed videtur
ne vbi discretionis limites excedatis, ita ut contra obedientiam po-
ceris. Et esto vobis in se durum videatur quod Superior præcipit, nec
men exterius ostendere & præ vobis ferre nolite, nec vlli indicare, nisi
fortè ipsi Superiori, idque quàm potestis humillimè; alioquin enim pro-
multum vobis ipsis nocebitis. Intelligere autem & scire nos oportet, quod
quid nos ad commiserationem mouere, & quibus in rebus fororibus nos
nostris compassio oporteat, semper quidem magnopere vos mouere de-
bet omnis quam in aliqua forora innotabit, imperfectio, si modo appe-
reat, & in oculos incurrat: quæ si toleretur, & in admirationem videtur
non rapiat, amor sane tunc apparet, & optimè exercetur (Ita quippe
aliæ quæ ad vestras imperfectiones vobiscum ager, quas longè plures esse
risimile est, etiam si illas ipse ignoretis) deinde si instantè Deū prosequi
retis, vosque in virtute imperfectioni quàm in illa videre videtur, con-
traria magna cum perfectione exercere procuratis. Hæc committamini oportet,
ut nimirum id operibus ipsa doceatis, quod per verba forsitan non in-
telliger, quæ ipsi ne vti quàm proderit, ut nec aliqua a superior castigatio
quando autè quid agimus, ut virtutè, quam in alia quapiam elucere con-
nimus, imitemur, hoc sanè nobis quàm tenacissimè adhaeret. Est hoc præ-
clarū quoddam documentum, quod memoria vos vestre velim imperfectionis
in virtute promouere potest, suum ipsius commodum & emolumentum
negligendo, quod alienum promoueat! Mirificos scilicet illa omnia in
virtutibus progressus faciet, maioreque cum perfectione regulam suam
obseruabit; ac longè erit hæc amicitia melior, quàm omnia animorum que
dici possent, blandimenta, ac teneritudo dicitur: quæ hac in domo nec locum
habēt, nec habere potest; qualia sint, Vita mea, anima mea, salus mea, etc.

que id genus adulatoria verba: hanc quippe hoc, aliā alio nomine cōpellant. Blanda hæc verba pro sponso vestro referuabitis, cum toties, & tanta in solitu dēne cum illo vos agere oporteat: omni quippe re & adminiculo vos adiunare debebitis, cum id Maiestas eius toleret ac permittat. quādo autem hæc sepius hominibus adaptantur, Domino iam dicta & adaptata, ad tantam nos amoris teneritudinem non mouent; cum tamen huic non dicta, ad nihil profus profint & conducant. Est hoc autem mulieribus valde proprium; vellem tamen, carissima, nulla in re mulieres effectis, aut mulieribus similes videremini, sed potius viri generosi: si enim feceritis quod in potestate vestra est, Dominus ita vos faciet viriles, vt viri ipsi vos sint admiraturi: & quā facilē id Maiestas eius facere potest, cum nos ē nihilo creauerit:

Virilis animus inducitur etiam feminis.

Magnum quoque & euidentis amoris argumentum est, si alias à labore in officijs domesticis eximere satagamus, & cum ipsum in nos suscipiamus, adhuc si gaudeamus, & Dominum laudemus, cum eas in virtutibus suis progressum facere videmus. Hæc omnia (vt taceam ingens commodum quod secum afferunt) maximopere iuuant ad pacem, concordiam & conformitatem mutuam habendam; sicuti id ipsum iam per Dei gratiā experiētiā perspiciamus. faxit Maiestas eius, vt bonum hoc semper viretius creletur & progrediatur: aliter enim si esset, abominabile quid esset & portatu difficile, pauculas numero inter se discordes & dissonantes esse. Auertat hoc Deus. Ceterum alterutrum contingit: aut totum illud bonum, quod Dei manu operante hic cœptum est, penitus pessum ibit, aut tantum hinc malum non orietur. si fortasse quāpiā verbulum aliquod durius subito proferre contingat, quamprimum illud componatur, seque orationi quā maxime applicet; idem quoque in alijs id genus rebus quæ diutius durare possent, fieri suadeo, vti sunt parua quedam contentiones, partialitates, quoddam emergendi & præ alijs emicnendi desiderium, aut demum aliquod honoris punctum. Porro sanguis mihi videtur congelascere, dum hæc scribo cogitans hoc ipsum fortasse aliquo tempore fieri posse: video namque id maximum & præcipuum malum, ac pestem monasteriorum esse. Si quando autem ita futurum est, actum esse de vobis reputate; ac cogitate & credite, vos sponsū vestrum domo sua velut expulsisse, & eū quodammodo cōpellere, aliud vt sibi domicilium quaerat, cum propria eum domo eijciatis. Maiestatem ergo eius inuocare, remedium & opem quaerite: nisi enim per tam frequentem confessionē & communionē remedium aliquod inueniatis, timere potestis, ne aliquis inter vos sit Iudas. Superior, quaeso, ex amore Dei videat & seruo aduigilet, ne quid huiusmodi permittat, sed omni ope principijs obistare conetur; in his quippe omne damnum vel remedium situm est:

Alia amoris boni indicia.

Discordia inter Religiosos statim occurratur.

Contentio pessima monasteriorum pestis.

S.
Theresia

Opera

NVI
16

si quam verò factiosam & turbulentam esse animaduertat, illa vt ad aliud monasterium ablegetur det operam: Deus enim tantum hanc dubitatis suppeditabit quantum ad illam dotandam & exponendam opus habebunt. Hanc ergo pestem à vobis ablegate, hosce ramos, prout potestis, recidite: & si ne hoc quidem inuet, etiam radicem ipsam euellite. Si autem ne hoc quidem fieri queat, procurate, vt quæ huiusmodi res maluit, ad perpetuum carcerem damnetur: hoc namque melius & consiliosius est, quam vt tam inmedicabili & contagiosa lue ceteras omnes intuat. Ingens sanè id malum est: vnde à monasterio, quod hac peste infectum est, nos Deus liberare dignetur: & equidem malle, vt hoc nostrum genus corripere, à quo omnes consumeremur: sed, quia alio in loco hac de re vltius me acturam puto, vt pote cuius tanti nostra interest, hinc plura in præsens de illa adferre nolo. Hoc solum dico, malle me, vt inuicem tenero, delicioso, blandoq; affectu diligatis & amecis (quanquam antea hic tam perfectus non sit, atque alius ille quem dixi, videlicet in genere sumptus) quam vt vel minima discordia occasio inter vos reperatur. Dominus omnipotens, pro sua misericordia, hoc auertere dignetur à me.

Equidem supplex Dominum rogo, quin & vos, carissima, eum deuotissimè & cordialiter rogare, vt ab hac nos inquietudine & turbela liberet: hoc namque à diuina eius manu debet proficisci.

CAPVT VIII.

OSTENDITVR, QVANTVM IN EO SITVM SIT BONI, ET
ab omni re creata, tum interiùs, tum exteriùs nos
sequestremus.

In abnegatione sua
sunt omnia.

Iam de abnegatione & renunciatione, quam habere nos oportet, non nihil dicamus, in ea namque omnia sita sunt, si quidem perfectè & prout oportet, fiat. In hac inquam sita sunt omnia: cum enim cum solo Creatore dissuuiamur & deliciamur, omnia verò creata negligimus, et nobis Maiestas ipsius infundit virtutes, vt, si paulatim laboremus, & faciamus qd in nobis est, exinde non multùm nos certare & pugnare oporteat: Dominus quippe se, tã inimicis infernalibus quam vniuerso mundo, in nostri tutelã & defensionem, opponit. Anne paruum esse patris bonum, carissima, hocce bonum procurare, nos, inquam, totas nos mentem in partes & frustra diuisas illi tradere, cum in eo (vt iam dixi) omnia bona inueniatur? Laudemus eum, & summã ci gratias agamus, carissima.